

УДК: 82-343:398.22

ЕЛЕМЕНТИ МІФУ В ДУХОВНОМУ ЖИТТІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

Студ. М.А.Рижук, гр. БА-17

Науковий керівник ст. викл. Н. В. Гребеннікова
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета дослідження полягає у виявленні зв'язку міфу й сучасної соціально-культурної діяльності та з'ясування міфологічних основ. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні задачі: обґрунтувати загальну проблематику міфу; показати міф в історичному розвитку; виявити значення міф як світоглядно-естетичний феномен; проаналізувати вплив міфів на соціально-культурну діяльність.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступають сутність та поняття міфу. Предметом – місце і значення міфу, його вплив на соціально-культурну діяльність сьогодення.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Міф є формою прояву міфологічної свідомості, але проектується на всі сфери життєдіяльності. Міфологічна свідомість перехрещується з іншими видами людської свідомості і, таким чином, виникають політичні, економічні, історичні, соціальні міфи. Як невід'ємна частина людської свідомості, міфологічне має свою логіку, особливим чином пояснює оточуючий світ та процеси, що в ньому відбуваються, і найяскравіше воно проявляється в періоди потрясінь, трансформацій і критичних обставин. Міфологічній свідомості, яка сприймає як архаїчні міфи, так і міфи сучасні, притаманна важлива властивість – некритичне ставлення до себе і до змісту міфу, взагалі нерозуміння самого факту його створення й існування. Тому людство постійно перебуває під впливом міфів: соціальних, культурних, національних, політичних. Є три причини необхідності та об'єктивності існування міфів: психологічна, онтологічна та соціальна.

Результати дослідження. У даній роботі були проаналізовані такі питання як: загальна проблематика міфу; міф в історичному розвитку; світ і людина в міфі і сучасному світогляді; сучасна міфологія: хто і як її використовує. Всі результати були описані у висновках.

Міфологія древніх греків була одним із самих чудових явищ у культурі середземноморських народів. Міфологія досить сильно впливала на становлення релігійної думки в Древній Греції. Дослідники виділяють три основні періоди в розвитку давньогрецької міфології: хтонічний, чи доолімпійський, класичний олімпійський і пізній героїчний. Погляди, характерні для хтонічного періоду, склалися в грецькому суспільстві задовго до дорійського завоювання XII ст. до н. е. і навіть до виникнення перших ахейських держав. Не збереглося джерел, у яких би ці погляди були представлені повно і послідовно. Тому доводиться використовувати окремі архаїчні образи окремі епізоди, що випадково відбулися в текстах, що відносяться до значно більш пізнього часу.

Незважаючи на чисельність історичних і етнічних міфологій, ми говоримо про міф у кожному з цих незліченних випадків. Тобто, під міфом розуміється деяка, не пов'язана з конкретним часом форма, яка щоразу набуває іншого змісту. На основі аналізу міфологій аборигенів Полінезії та Австралії показана помилковість сформованого за радянських часів погляду, відповідно до якого локальні міфології являють собою електронні зібрання розрізнених міфів “на всі випадки життя”. Різні

міфи в локальній міфології (пов'язані з обрядами поховання, ритуалами ініціації, магічними формулами, тотемі тощо) є насправді аспектами міфологічної системи. Саме вона і може називатися міфом конкретної соціальної групи. Локальний міф виступає як єдина система різних уявлень, що охоплюють всі аспекти діяльності примітивного суспільства. Міф реальний для своїх adeptів, а міфічні образи очевидні для міфологічної свідомості.

В першу чергу це підтверджується тією роллю, яку відіграють у міфологічному суспільстві міфи, названі “онтологічними”, тобто міфи про “початок усього” і діяльність першопредків “на початку часів”.

Висновок. Онтологічні міфи є обов'язковою ланкою будь-якої міфології і мають першорядне значення для міфологічного співтовариства, тому що тільки завдяки цій діяльності світ і суспільство, за уявленнями міфологічних суб'єктів, здобувають свою конкретну структуру. Смыслотворення в міфі відбувається тільки в контексті співставлення з онтологічними сутностями, які виступають в ролі своєї парадигми. У міфі світу перше починає існувати для свідомості, але зовнішні об'єкти являються за допомогою “теорії” (якщо скористатися сучасною мовою), яка пояснює їхнє призначення і поєднує Людину із зовнішнім світом. Саме ґрунтована на міфічній онтології системність міфу виконує функції теорії, яка виявляє світ для свідомості, формуючи картину світу.

Ключові слова: *архаїчні, міфологія, свідомість, світогляд, період.*

ЛІТЕРАТУРА

1. Білокобильський О.В. До питання про визначення міфу // Матеріали міжнародної наукової конференції „Філософія міфу. Класичний та сучасний підходи” – Частина 1.- К.,- 2003,- С.1.
2. Білокобильський О.В. Міф як онтологічна упорядковуюча система // Мультиверсум. Філософський альманах.-1999.-№ІЗ - С. 24-38.
3. Голосовкер Я.Э. Логика мифа. М., 1987. С. 8-76.
4. Лосев А.Ф. Диалектика мифа. // Философия. Мифология. Культура. М., 1991. С. 21-186.
5. Міфотворення і міфотворчість у політиці // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філософія. Політологія. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2004. – Вип. 65. – С. 135-138.